

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **I. K.**, zast. Mgr. Alexandrem Vaškevičem, advokátem, se sídlem Plzeň, Františkánská 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 3. 2005, č. j. 60 Az 2/2005 – 45,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 12. 2004, č. j. OAM-806/LE-B02-B02-2004 byla žádost žalobce o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdější předpisů (dále jen zákon o azylu). V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo prokázáno, že žalobce podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoli mohl o udělení azylu požádat dříve. Na území České republiky pobýval od jara 2003, nelegálně zde pracoval až do svého zadržení policií dne 2. 12. 2004. Po České republice se mohl volně pohybovat, vejít do kontaktu se státními orgány a požádat o azyl, což však neučinil. O azyl požádal až poté, kdy převzal rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalovaný se pro nadbytečnost nezabýval podmínkami pro udělení azylu podle § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu, ani překážkami vycestování podle § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž namítal, že správní orgán na podkladě shromážděných důkazů nesprávně posoudil skutkový stav věci a na základě

toho vydal rozhodnutí, které žalobce považuje za nesprávné. Dále uvedl, že se nemá kam vrátit, v České republice má hodně přátel a spoluvěřících, chtěl by zde žít, pracovat a založit rodinu. Později v rámci stanoviska k vyjádření žalovaného doplnil, že se nemůže na Ukrajinu vrátit, protože mu hrozí pronásledování z důvodu jeho náboženského vyznání. Žalobce je vyznáním jehovista a domnívá se, že jeho pronásledování dosahovalo takové intenzity, že má právo na udělení azylu. Žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 22. 3. 2005, č. j. 60 Az 2/2005 – 45, žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění rozsudku uvedl, že azyl je právním institutem výjimečným a jeho smyslem je poskytnout žadateli ochranu, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že splňuje podmínky stanovené zákonem. Soud zdůraznil, že žalobce nevytýkal žalovanému nedostatečné zjištění skutkového stavu, ale pouze nesprávné hodnocení shromážděných důkazů. Žalobce vstoupil na území České republiky na jaře roku 2003 a již tehdy mu byly známy skutečnosti, které uvedl v žádosti o udělení azylu. Od jara 2003 do 2. 12. 2004 se mohl po České republice svobodně pohybovat, vejít do kontaktu se státními orgány a požádat o udělení azylu. Žalobce však požádal o udělení azylu až dne 6. 12. 2004 poté, kdy mu dne 3. 12. 2004 bylo předáno rozhodnutí o správním vyhoštění. Podle názoru krajského soudu bylo v azylovém řízení nepochybně prokázáno, že žalobce podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohl o udělení azylu požádat dříve. Správní orgán proto rozhodl v souladu se zákonem, když podmínky předvídané ustanovením § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu byly naplněny. Z těchto důvodů krajský soud žalobu v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen s. ř. s.), zamítl jako nedůvodnou.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce (dále jen stěžovatel) včas kasační stížnost z důvodů podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. a požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 s. ř. s. Namítal, že mu na Ukrajině byla z důvodu jeho náboženského vyznání odpírána jeho přirozená a nezadatelná práva, což označil za druh perzekuce prováděné státním aparátem, který lze přiřadit pod ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu. Upozornil na to, že za pronásledování mohou být považovány také činy místního obyvatelstva, pokud je státní orgány vědomě tolerují nebo proti nim nejsou schopny zajistit účinnou ochranu. Stěžovatel dále brojlil proti tomu, že žalovaný nedostatečně provedl dokazování a na základě takto zjištěného skutkového stavu nemohl spravedlivě rozhodnout. Zdůraznil, že účastník azylového řízení má jen velmi omezené možnosti pro zajištění důkazů o perzekuci v domovské zemi. Stěžovatel rovněž namítal, že krajský soud nesprávným způsobem posoudil právní otázku, zda správní řízení netrpělo procesní vadou. Podle názoru stěžovatele je krajský soud povinen přezkoumat napadené rozhodnutí správního orgánu z hlediska dodržení procesních předpisů též v případě, že žaloba obsahuje pouze výčet ustanovení správního řádu, která správní orgán porušil. Stěžovatel konstatoval, že žalovaný nedostatečně provedl dokazování ve věci, a označil odůvodnění rozhodnutí žalovaného za nedostatečné. Stěžovatel namítal, že mu v případě návratu na Ukrajinu hrozí nebezpečí mučení, nelidského a ponižujícího zacházení, a to z důvodu jeho žádosti o udělení azylu v České republice. Stěžovatel se domnívá, že splňuje zákonné podmínky pro přiznání překážek vycestování podle § 91 zákona o azylu, kterými se však žalovaný ani krajský soud nezabývali. Stěžovatel navrhl, aby byl napadený rozsudek krajského soudu zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popřel její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Odkázal na správní spis, zejména na podání a výpovědi stěžovatele. Uvedl, že stěžovatel nepopřel, že o azyl požádal až po vyhoštění z území České republiky, které mu bylo uděleno, když na území České republiky ilegálně pobýval a pracoval. Stěžovatelovo tvrzení o obavách z administrativní šikany státních orgánů na Ukrajině, dozví-li se, že stěžovatel v České republice žádal o azyl, je nedůvodné proto, že Česká republika údaje o žádosti o azyl do zahraničí nesdílí. Žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti pro nedůvodnost a nepřiznání odkladného účinku.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Z textu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodů tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení by muselo spočívat v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Taková pochybení však Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku Krajského soudu v Plzni neshledal.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel do České republiky přicestoval z Ukrajiny legálně na jaře roku 2003, a to s vízem platným 14 dní. Pobýval v P., kde pracoval na pile. Po uplynutí platnosti víza se o legalizaci pobytu na území České republiky nepokusil. Přestože jej jeho souvěrci upozornili na to, že by měl požádat o udělení azylu, stěžovatel tak neučinil, neboť se obával, že by jej policisté vrátili na Ukrajinu. Dne 2. 12. 2004 byl stěžovatel zadržen policií a dne 3. 12. 2004 bylo stěžovateli uloženo správní vyhoštění s dobou platnosti na 3 roky. Rozhodnutí o správním vyhoštění nabylo

právní moci dne 3. 12. 2004. Dne 6. 12. 2004 stěžovatel požádal o udělení azylu z náboženského důvodu.

Z takto zjištěného skutkového stavu vycházel jak správní orgán, tak i krajský soud. Oba shodně dospěly k tomu, že stěžovatel požádal o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv o udělení azylu mohl požádat dříve.

Podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání k trestnímu stíhání do ciziny, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve.

Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené konstatuje, že podmínky pro aplikaci ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu byly naplněny, když stěžovatel přicestoval na území České republiky na jaře roku 2003 a o udělení azylu požádal až poté, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o jeho správním vyhoštění. Podle svého vyjádření stěžovatel věděl o možnosti požádat o udělení azylu, když jeho souvěrci mu tento postup doporučovali.

Vnitřní pohnutky, které stěžovatele vedly k tomu, že nepožádal o udělení azylu před vydáním rozhodnutí o správním vyhoštění, nejsou pro toto řízení relevantní. Stěžovateli nikdo a nic nebránilo v tom, aby v průběhu roku 2003 a v roce 2004 do okamžiku svého zadržení policií kontaktoval příslušné správní orgány a požádal o udělení azylu.

Rozhodnutí o zamítnutí žádosti stěžovatele o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu proto Nejvyšší správní soud považuje za zákonné, správné a příhodné.

Byla-li žádost stěžovatele o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná, soud se při přezkoumávání tohoto rozhodnutí správního orgánu může zabývat pouze tím, zda byly naplněny zákonné podmínky pro vydání zamítavého rozhodnutí, nikoli však stěžovatelem tvrzenými důvody pro udělení azylu.

Nejvyšší správní soud v souladu se svou konstantní judikaturou konstatuje, že byla-li žádost o azyl podána až poté, co bylo rozhodnuto o správním vyhoštění žadatele, a tato žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, nemohou před soudem obstát námitky nesprávného posouzení skutkového stavu věci vztahující se k důvodům udělení azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2005, č. j. 4 Azs 300/2004 – 36).

Námitky stěžovatele o porušování jeho práva na náboženskou svobodu, proti kterému nejsou ukrajinské státní orgány schopny zajistit účinnou ochranu, a námitky o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu ve vztahu k důkazům o perzekuci stěžovatele v jeho domovské zemi považuje Nejvyšší správní soud za irelevantní.

Stěžovatelem namítanou nedostatečnost správním orgánem provedeného dokazování a nedostatečnost odůvodnění rozhodnutí správního orgánu Nejvyšší správní soud neshledal a tyto námitky proto považuje za nedůvodné. Závěr krajského soudu, stejně tak jako správního orgánu, vychází ze skutkového stavu zjištěného v průběhu azylového řízení v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu. Z rozhodnutí jednoznačně

vyplývá, na základě jakých skutečností a úvah dospěl správní orgán k výroku o zamítnutí žádosti.

V souladu se svou konstantní judikaturou Nejvyšší správní soud konstatuje, že správní orgán není povinen rozhodnout o překážce vycestování, jestliže žádost o azyl byla zamítnuta podle § 16 zákona o azylu. Pouze v případě udělení či neudělení azylu v režimu § 12, § 13 a § 14 téhož zákona je ve smyslu § 28 zákona o azylu obligatorní částí rozhodnutí konstatování, zda se na cizince vztahuje překážka vycestování (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 5 Azs 230/2004 – 45).

Vzhledem k tomu, že žádost stěžovatele o udělení azylu byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, bylo podle § 28 zákona o azylu nadbytečné posuzovat existenci překážek vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. uvedené v kasační stížnosti nebyly prokázány, a proto Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

Stěžovatel podal současně s kasační stížností návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s. Protože žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné jemu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť stěžovatel s podanou kasační stížností úspěch neměl.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. ledna 2006

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu